

Μ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ: ΕΚΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΙΣΧΥΡΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΡΩΜΑΪΚΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ

Η ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟΥ ΡΩΜΑΪΚΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

- **Τετραρχία:** Δεν έδωσε λύση στα προβλήματα της αυτοκρατορίας.
 - α) Ενίσχυσε αντίθετα τους ανταγωνισμούς και τις φιλοδοξίες.
 - β) Από το 305 μ.Χ.-324 μ.Χ. οι διάδοχοι του Διοκλητιανού αλληλοεξοντώθηκαν.
- Νικητής από τις συγκρούσεις αναδείχθηκε ο **Κωνσταντίνος**.
 - 1. Νίκησε στη Μουλβία γέφυρα κοντά στη Ρώμη τον αντίπαλό του στη Δύση, **Μαξέντιο** (312 μ.Χ.).
 - 2. Ως Αύγουστος στη Δύση ήρθε σε συνεννόηση με τον Αύγουστο της Ανατολής.
- **Ο Κωνσταντίνος και ο Λικίνιος** αποφάσισαν στο Μιλάνο (313 μ.Χ.):
 - α) να συνεργαστούν
 - β) να μην προσλάβουν Καίσαρες.
 - 3. Νίκησε τον Λικίνιο κοντά στην Αδριανούπολη (324 μ.Χ.) και τον θανάτωσε.
- Ο Κωνσταντίνος έμεινε **μονοκράτορας**.
 - α) Ο αυτοκράτορας ήταν **απρόσιτος** για τους υπηκόους του.
 - β) Περιβαλλόταν από τους ανακτορικούς υπαλλήλους.
 - γ) Το ανακτορικό συμβούλιο λειτουργούσε συμβουλευτικά.
 - δ) Η Σύγκλητος έμεινε ένα τιμητικό σώμα, ανίσχυρο.
- **Αυτοκρατορική λατρεία**
 - α) Ο αυτοκράτορας **δεν ήταν πλέον Θεός**.
 - β) Ήταν ο εκλεκτός του Θεού.
 - γ) Κράτησε τον ειδωλολατρικό τίτλο του «Μεγάλου Αρχιερέως».
 - δ) Εκδήλωσε την υποστήριξή του στον Χριστιανισμό.
- **Διάταγμα των Μεδιολάνων** (313π.Χ.): Αποφασιστικός ο ρόλος του στις σχέσεις κράτους και της νέας θρησκείας.
 - α) Έμεινε γνωστό ως **Διάταγμα της ανεξιθρησκίας**: καθιέρωνε την ελευθερία στην επιλογή λατρείας,
 - β) υπογράφηκε στο Μιλάνο (Μεδιόλανα) το 313 μ.Χ.
 - γ) στην αρχή είχε ισχύ μόνο για το δυτικό τμήμα
 - δ) στη Νικομήδεια η ίδια απόφαση επαναλήφθηκε και για το ανατολικό τμήμα της ρωμαϊκής αυτοκρατορίας.
- **Εκχριστιανισμός της Αυτοκρατορίας**
 - i. Ο Κωνσταντίνος **προέβαλε** και **ευνόησε** τον Χριστιανισμό.
 - ii. Είχε αποδεχτεί τη νέα θρησκεία μετά τη νίκη του στη Μουλβία γέφυρα.
 - iii. Προστάτευσε τον Χριστιανισμό από τις αιρέσεις:
- καθιέρωσε τον θεσμό των οικουμενικών συνόδων.

iv. Βαπτίστηκε χριστιανός λίγο πριν πεθάνει.

- Η «μεταστροφή» του Κωνσταντίνου στον Χριστιανισμό υπήρξε θέμα διαφωνίας μεταξύ των ιστορικών.

- **Ίδρυση της Κωνσταντινούπολης:** Ο Κωνσταντίνος μετέφερε το κέντρο αποφάσεων στην Ανατολή.

α) Η Νέα Ρώμη οικοδομήθηκε στο Βυζάντιο,

- μια αρχαία αποικία των Μεγαρέων (των μέσων του 7ου αι. π.Χ.).

β) Τα εγκαίνια έγιναν στις 11 Μαΐου του 330 μ.Χ.

γ) Από τότε αρχίζει η ιστορία της Βυζαντινής αυτοκρατορίας.

- Αίτια της ίδρυσης

1. Ως διοικητική ανάγκη αντιμετώπισης των βαρβαρικών επιδρομών,
2. η Ρώμη ήταν ταυτισμένη με τον αρχαίο κόσμο,
3. η νέα πρωτεύουσα είχε προνομιακή θέση:

i. καλύτερη άμυνα, ii. οικονομική σημασία.

4. Βρισκόταν στην Ανατολή όπου κατοικούσαν i. Έλληνες, ii. και χριστιανοί.

- Η μεταφορά της πρωτεύουσας μετακίνησε το κέντρο βάρους της αυτοκρατορίας από το λατινικό πολιτιστικό χώρο στον ελληνικό.

- Η αυτοκρατορία με κέντρο την Κωνσταντινούπολη:

διαμορφώθηκε από τρία στοιχεία:

- ρωμαϊκή πολιτική παράδοση,
- χριστιανική πίστη,
- ελληνική πολιτιστική κληρονομιά.

